

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/21

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/10044
Karar No. 2022/13134
Tarihi: 25.10.2022

- İŞÇİNİN İŞE BAŞVURUDA SAMİMİ OLMASININ GEREKTİĞİ
- İŞE DAVET YAZISINI ALMAKTAN İMTİNA EDEN İŞÇİNİN İŞE BAŞLAMAKTA SAMİMİ OLMADIĞI SONUCUNA VARILACAKI

ÖZETİ Dairemizin yerleşik kararlarında da belirtildiği gibi işçinin işe iade yönündeki başvurusu samimi olmalıdır. İşçinin gerçekte işe başlamak niyeti olmadığı hâlde, işe iade davasının sonuçlarından yararlanmak için yapmış olduğu başvuru geçerli bir işe iade başvurusu olarak değerlendirilemez.

(...) adresine davalı işverence 13.07.2017 tarihli işe davet ihtarnamesinin gönderildiği, davacı asılın bildirdiği adrese gönderilen 13.07.2017 tarihli ihtarnamenin davacının adreste tanınmadığı şeklinde açıklama ile bila tebliğ iade edildiği, davalı işverence bunun üzerine davacı vekiline e-posta gönderilmek suretiyle davacı işçinin işe davet edilmeye çalışıldığı ancak buna rağmen davacının usulüne uygun işe davet edilmediği ileri sürülerek işbu davanın açıldığı değerlendirildiğinde; bildirdiği adrese gönderilen 13.07.2017 tarihli işe davet ihtarnamı tebellüğ etmekten kaçınan davacının işe iade yönündeki başvurusunun samimi olmadığı anlaşılmış olup dava konusu alacakların reddine karar verilmesi gerekirken anılan hususlar gözetilmeksizin, eksik inceleme sonucunda yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre ve diğer temyiz şartları yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verilmiştir.

Davalı vekilince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasının istenilmesi üzerine, işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 25.10.2022 Salı günü tayin edilerek taraflara tebligat gönderilmiştir.

Duruşma günü davalı Ege Profil Tic. ve San. A.Ş. vekili Avukat Şerif Ali Mutlu ile davacı vekili Avukat Duygu Türker geldiler.

Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi.

Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalıya ait işyerinde İstanbul Bölge Satış Müdürü olarak çalıştığını, iş sözleşmesinin geçerli neden olmaksızın işverence feshedildiğini, söz konusu feshin geçersizliği ile işe iadesine ilişkin Gebze 1. İş Mahkemesinin 2014/1050 Esas sayılı dosyası üzerinden yapılan yargılamada müvekkilinin işe iadesine karar verildiğini ve işe iade kararının onanarak kesinleştiğini, müvekkili tarafından yasal süresinde işe başlamak için işverene başvuru yapıldığını ancak işverence müvekkili asıla işe başlaması için tebligat yapılmadığını, davalı işverence davacı vekili olarak kendilerine işçinin Adana'da bulunan işyerinde işe başlayabileceğinin bildirildiğini, davalının bu bildirimının usule uygun olmadığını, işverenin işe başlatma isteğini vekile değil asıla bildirilmesi gerektiği yönünde Yargıtay kararının bulunduğunu, müvekkilinin Gebze'de bulunan işyerinde çalışırken Adana'da bulunan işyerinde işe başlatılmak istendiğini, iş davetinin samimi olmadığını beyan ederek işe iade tazminatı (iş güvencesi tazminatı), boşta geçen süre ücreti, kıdem tazminatı farkı, yıllık izin farkı, ihbar tazminatı farkı alacaklarının davalıdan tahsilini istemiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının işe iade davasının kesinleşmesi üzerine 22.06.2017 tarihli ihtarname ile işverene başvuru yaptığını, müvekkili tarafından yasal süresi içinde davacının 13.07.2017 tarihli cevabi ihtarname ile samimi olarak işe davet edildiğini, ihtarnamede davacının aynı unvan ile zam uygulanarak bulunan güncel ücret ve diğer tüm sosyal haklarıyla birlikte işe davet edildiğini, Gebze işyerlerinin 31.03.2016 tarihi itibarıyla tamamen kapatılmasına karar verildiğini, Adana işyerinde işe başlaması nedeniyle davacının ulaşım, nakliye kira farkı gibi masrafların karşılanacağını bildirildiğini ancak gönderilen 13.07.2017

tarihli cevabi ihtarnamenin adreste tanınmadığı gerekçesiyle iade edildiğini, davacının işe davet ihtarnasını tebellüğ etmekten kaçındığından işe başlamada samimi olmadığını beyan ederek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile yapılan yargılama, toplanan deliller, müzekkere cevapları, tanık beyanları, bilirkişi raporu ve tüm dosyanın birlikte değerlendirildiği, buna göre davacının davalı işyerinde İstanbul Bölge Satış müdürü olarak çalıştığı sırada iş sözleşmesinin feshedildiği, Gebze 1. İş Mahkemesinin 2014/1050 Esas sayılı dosyası ile davacının işe iadesine karar verildiği, kararın Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 2016/14579 Esas 2017/9434 Karar sayılı ilâmi onanarak kesinleştiği, davacının davalı işyerinde 03.02.1992-30.11.2014 tarihleri arasında çalıştığı, fesihden önce ücretinin 13.408,00 TL brüt olduğu, davacı tarafından işe başlatılmadığının iddia edildiği, davalı işverence ise davacı tarafın işe davete icabet etmediği yönünde savunma yapıldığı, davalı Gebze'de bulunan işyerinin tamamen kapatılması nedeniyle davacının zorunlu olarak Adana'da bulunan işyerinde işe davet edildiği ancak davacının işe başlamadığına dair tutanaklarda imzası bulunan davalı tanıklarının davacıyı tanımadıkları ve davalı tarafça davacıya gönderilen işe davet ihtarnamesinin bila tebliğ iade edildiği, bu suretle işverenin davacıyı işe davetinde samimi olmadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili istinaf dilekçesinde; davacının çalıştığı Gebze işyerinde kendisine uygun pozisyon bulunmaması, Gebze'deki fabrika ve satış departmanları dahil organizasyon halindeki işyerinin 31.03.2016 itibarıyla tamamen üretime ve hizmete kapanmış olması ve gayri faal durumda olması nedeniyle, davacının Gebze'de başlatılabileceği işyeri ve pozisyon bulunmadığından buradaki işyerine davet edilemediğini, bu nedenle davacının Adana'da Bölge Müdürü olarak çalışması için işyerine davet edildiğini, davacının ekonomik kaygıları, taşınma-ulaşım masrafları ile kira kaybı dahil masraflarının davalı Şirketçe karşılanacağını ifade edildiğini, ancak davacının işe başlamayı kabul etmeyerek kötüniyetli olarak tazminat almak iradesinde olduğunu ortaya koyduğunu, davalı işverenin samimi bir şekilde davacıya iş teklif ettiğini, ancak davacının işe başlamakta samimi olmadığı için söz konusu işe daveti kabul etmediğini, bu nedenle işe iade davasında hükmedilen alacaklara hak kazanmadığını, aleyhe olan raporun ikinci seçeneğine göre hüküm kurulmasının hatalı olduğunu, hesaplamaların fahiş olarak yapıldığını, davacı tarafça usulsüz dilekçe ile miktar artırımı yapılarak davanın niteliğinin değiştirildiğini, davalı işverence tüm yasal yükümlülüklerin yerine getirildiğini,

davacının söz konusu alacaklara hak kazanmadığını ileri sürerek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılarak davanın reddine karar verilmesi istemi ile istinaf yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile "...

Yargılamada ileri sürülen iddia ve cevaplar, toplanan deliller, SGK ve işverenlik kayıtları, hükme esas alınan bilirkişi raporu ve tüm dosya üzerinde yapılan inceleme neticesinde; davacının davalı işveren nezdinde İstanbul Bölge Satış Müdürü olarak çalışırken iş akdinin davalı işverence geçerli olmayan nedenle feshedildiği, davacı tarafça davalı işveren aleyhine açılan işe iade davasında feshin geçersizliğine dair hüküm kurulduğu, bu kararın Yargıtay'dan onanarak kesinleştiği, davacının 03/02/1992-30/11/2014 tarihleri arasındaki kıdeminin 22 yıl 9 ay 27 gün olup, 4 aylık boşta geçen süre de eklendiğinde kıdeminin 23 yıl 1 ay 27 gün olduğu, 30/11/2014 tarihli 1.fesih dönemine ait davacı ücretinin brüt 13.408 TL, 13/07/2017 tarihli 2. Fesih dönemine ait (farazi fesih) ücretinin brüt 17.788,88 TL olduğu, davalı tarafça davacıya Gebze'deki fabrikanın kapatılması nedeniyle Adana'da iş teklif edildiği beyan edilmişse de; davalı şirketin fabrikasının Kartepe'de hizmet vermeye devam ettiği (internet ortamında yapılan araştırmada davalı iş verenin Kartepe'deki üretim faaliyetlerine devam ettiği sabit olup), buna rağmen davacıya daha önceden Gebze'de çalışırken davalı iş verence Adana ilinde çalışmasına yönelik olarak iş teklif edildiği, bu kapsamda davalı işverence yapılan işe davetin samimi olmadığı ve davacının işe iade davasında hükmedilen alacaklara hak kazandığı sabit olup, ilk derece mahkemesi kararının Dairemizce de benimsenmiş maddi deliller ve hukuksal gerekçelere dayandığı anlaşılmalı tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kuralları ile incelenen İlk Derece Mahkemesi kararında yazılı gerekçelere göre, davalının ileri sürdüğü itirazlar yerinde..." bulunmadığı gerekçe gösterilerek davalı tarafın istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde; istinaf dilekçesinde ileri sürülen gerekçeleri tekrar ederek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasını istemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık; davacı işçinin işe iade başvurusunun samimi olup olmadığına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) "Geçersiz sebeple yapılan feshin sonuçları" kenar başlıklı 21 nci maddesinin ilgili bölümleri şöyledir:

"İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemece veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur.

...

İşçi kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunmak zorundadır. İşçi bu süre içinde başvuruda bulunmaz ise, işverence yapılmış olan fesih geçerli bir fesih sayılır ve işveren sadece bunun hukuki sonuçları ile sorumlu olur...."

3. Değerlendirme

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyumsuzluğun hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki (3) numaralı paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dairemizin yerleşik kararlarında da belirtildiği gibi işçinin işe iade yönündeki başvurusu samimi olmalıdır. İşçinin gerçekte işe başlamak niyeti olmadığı hâlde, işe iade davasının sonuçlarından yararlanmak için yapmış olduğu başvuru geçerli bir işe iade başvurusu olarak değerlendirilemez. İşçinin süresi içinde işe iade yönünde başvurusunun ardından, işverenin daveti üzerine işe başlamamış olması hâlinde, işçinin gerçek amacının işe başlamak olmadığı kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla, işçi işverene hiç başvurmamış gibi sonuca gidilmelidir. Bu durumda işverence yapılan fesih, 4857 sayılı Kanun'un 21 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre geçerli bir feshin sonuçlarını doğurur. Bunun sonucu olarak da işe iade davasında karara bağlanan işe başlatmama tazminatı ile boшта geçen süreye ait ücret ve diğer hakların talebi mümkün olmaz. Ancak, geçerli sayılan feshe bağlı olarak işçiye ihbar ve koşulları oluşmuşsa kıdem tazminatı ödenmelidir.

3. Bu açıklamalar doğrultusunda somut olay değerlendirildiğinde; İlk Derece Mahkemesince davacının işe başlamadığına dair tutanaklarda imzası bulunan davalı tanıklarının davacıyı tanımadıkları ve davalı tarafça davacıya gönderilen işe davet ihtarnamesinin bila tebliğ iade edildiğinden bahisle davalı tarafça işe davet hususunda samimi olunmadığı gerekçe gösterilerek dava konusu alacakların kabulüne karar verilmiştir. Davalının istinafı üzerine Bölge Adliye Mahkemesince davalı tarafça Gebze'de bulunan fabrikanın kapatılması nedeniyle davacıya Adana'da iş teklif edildiğinin savunulduğu ancak davalı Şirketin fabrikasının Kartepe'de hizmet vermeye devam ettiği gerekçesi ile davalının işe davetinin samimi olmadığı sonucuna varılarak davalının bu yöndeki başvurusunun esastan

reddine hükmedilmiş ise de davacının süresi içinde 22.06.2017 tarihli ihtarname ile işe başlamak için işverene başvuru yaptığı, söz konusu ihtarnamede davacı asılın adres olarak gösterdiği "Kartaltepe Mahallesi Şehit Er Rıdvan Mert Sokak No: 2/1 iç kapı No:3 Bakırköy-İstanbul" adresine davalı işverence 13.07.2017 tarihli işe davet ihtarnamesinin gönderildiği, davacı asılın bildirdiği adrese gönderilen 13.07.2017 tarihli ihtarnamenin davacının adreste tanınmadığı şeklinde açıklama ile bila tebliğ iade edildiği, davalı işverence bunun üzerine davacı vekiline e-posta gönderilmek suretiyle davacı işçinin işe davet edilmeye çalışıldığı ancak buna rağmen davacının usulüne uygun işe davet edilmediği ileri sürülerek işbu davanın açıldığı değerlendirildiğinde; bildirdiği adrese gönderilen 13.07.2017 tarihli işe davet ihtarnamı tebellüğ etmekten kaçınan davacının işe iade yönündeki başvurusunun samimi olmadığı anlaşılmış olup dava konusu alacakların reddine karar verilmesi gerekirken anılan hususlar gözetilmeksizin, eksik inceleme sonucunda yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Davalı yararına takdir edilen 8.400,00.- TL duruşma vekâlet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

25.10.2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.